

زما د اعدادو د ارزښت يا قيمت ماشين (لومړۍ درجه)

له ۴ تر ۶ کلنۍ پورې (لومړۍ درجه)

توضیحات	زده کوونکي به د اعدادو د ارزښت يا قيمت ماشين ډيزاين يا جوړ کړي تر څو د اعدادو د اتحادي اړیکو په اړه ښه پوه شي. او همدارنگه به د اعدادو ارزښت يا قيمت وپېژني.
مخکېنه پوښتنه	د دېرشو (۳۰) چاکلیټو لرلو لپاره څو دانې لسيزو ته اړتيا لري؟
عمر يا سن	۶ - ۴
مضمونونه	رياضي او انگليسي
ټول د اړتيا وخت	۷۵ دقيقې په ۳ ورځو کې
څارل شوی فعالیت	منځنۍ يا متوسط
د اړتيا سرچینې	ورقې، پنسل، د حساب لپاره توکي (شگي، لرگي، توکمي، پاني، او يا نور کوچني توکي)، سربین، کارتن، رنگونه، فیچي، او لس (۱۰) دانې پوفاني. دوه رنگارنگ مری يا توکمي، تار، کارتن، د کمسائي دانې (ډايس)، تياشیر.

ورځ	وخت	فعالیت او توضیحات
۱	۱۰ دقيقې	دغه پروژه بايد وروسته له «د اعدادو اتحادي اړیکو» پروژې څخه سرته ورسیري. معرفي/پېژندنه له زده کوونکو څخه وپوښتی چې: - له ۱۳ څخه وروسته کوم عدد راځي؟ - له ۱۹ څخه مخکي کوم عدد راځي؟ - له ۱۰ څخه تر ۲۰ پورې ټول اعداد وليکئ.
۲۰ دقيقې		زده کوونکي به ۲۰ شیان د حساب کولو لپاره را ټول کړي (لکه شگي، لرگي، توکمي، پاني، او يا هغه نور شیان چې د حساب لپاره کارول کيږي). د يوه مشر يا لارښود په مرسته له ۱۱ څخه تر ۲۰ پورې د ټولو اعدادو اتحادي اړیکي په يو جدول کې رسم او جوړې کړئ. زده کوونکي به شمیرې د ۱۰ جمع کوم بل عدد وويشي. د بیلگي په توگه، ۱۱ به د ۱۰ جمع ۱ او ۱۲ به د ۱۰ جمع ۲ څخه تر لاسه شي.
		لومړی جز
		دویم جز
		مجموعه
۱		۱۰
۲		۱۰
۳		۱۰

١٤	١٠	؟																			
<p>شرح: له پورتنی فعالیت څخه مونږ پوهیږو چې هره شمیره له دوه عددو څخه جوړیږي. د ٦ او ٧ شمیرې چې یو رقمي دي او یو قیمت یا ارزښت لري (یویز). هغه شمیرې چې له دوو رقمو څخه جوړې وي، د ښي خواه رقم یې یویز او د کین خواه رقم یې لسیز وي. د بیلگې په توګه، ١٢ چې دوه یویز او یو لسیز لري.</p>																					
<p>زده کوونکي به لاندې جدول پوره او له لسو (١٠) څخه تر نولسو (١٩) پورې به د اعدادو اتحادي اړیکې وپېژني.</p>			١٠ دقیقې																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>یویز</th> <th>لسیز</th> <th>عدد</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>1</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>1</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	یویز	لسیز	عدد	0	1	10	1	1	11	2	1	12									
یویز	لسیز	عدد																			
0	1	10																			
1	1	11																			
2	1	12																			
<p>د پوقانو د منډې لوبه – زده کوونکي به لاندې لوبه د اعدادو د قیمت یا ارزښت تمرین کولو لپاره تر سره کړي:</p> <ul style="list-style-type: none"> - زده کوونکي او د هغوی کورنۍ به ١٢ پوقانیو ته هوا ورکړي او له ١ څخه تر ٩ پورې شمیرې به پرې ولیکي. له ٢ – ٩ پورې شمیرې به یو ځل او د یو (١) شمیره به درې ځله په بیلابیلو پوقانو باندې ولیکي. - دوه یا ډیر لوبغاړي به دغه لوبه تر سره کړي. یو لوبغاړی به یوه شمیره په لور غږ ووايي او دویم لوبغاړی به دوه پوقاني انتخابوي. یوه شمیره به هغه وي چې له یویز سره برابره وي او دویمه شمیره به یې له لسیز سره. دواړه شمیره به هغه شمیره جوړوي چې لومړي لوبغاړي ويلي وي. - هغه لوبغاړی ګټونکی دی چې لومړی سم پوقاني انتخاب یا را پورته کړي. - بیلگه: لومړی لوبغاړی به غږ وکړي «هغه شمیره جوړه کړئ چې یو لسیز او پنځه واحده یویز ولري» نو لوبغاړي به د منډې مسابقه تر سره کړي چې هغه پوقاني انتخاب یا را ټول کړي چې یو (١) او پنځه (٥) ولري. هغه لوبغاړی ګټونکی دی چې سم پوقاني را پورته کړي. هغه لوبغاړي امتیازونه تر لاسه کوي چې پوقاني را پورته کړي. د ډیرو امتیازاتو تر لاسه کوونکی ګټونکی دی. 			٢٠ دقیقې																		
<p>د اعدادو د قیمت یا ارزښت ماشین:</p> <ul style="list-style-type: none"> - توکي: څلوېښت (٤٠) مری یا توکمي چې دوه بیلابیل رنگونه ولري (٣٠ داني په یوه رنگ کې د لسیزو لپاره او ١٠ داني په بل رنگ کې د یویزو لپاره). ٥ داني تارونه یا رسی چې ١٥ سانتي متره اوږد والی ولري. 			٢٠ دقیقې																		

- د يوه مشره يا لارښود په مرسته، زده کوونکي به ۱۰ مری یا توکمي په يوه تار يا رسي کې واچوي. دوی کولای شي چې د تار بله خواه غوټه کړي تر څو مری یا توکمي پر خپل ځای پاتې شي.
- زده کوونکي به یو ټوټه کاغذ په عمودي شکل قات کړي – یوه خوا به د یویز کالم او بله خوا به د لسيز کالم وي. دوی به له ۱۰ – ۱۹ پوري اعداد د همدغو مریو یا توکمو په کارولو سره وښيي. او یو رنگ به د یویز لپاره او بل رنگ به د لسيز لپاره وکاروي.
- بیلگه: له زده کوونکو څخه وغورئ چې د ۱۶ عدد جوړ کړي. د لسيز په کالم کې به هغه ۱۰ مریو یا توکمو تار کېږدي او په یویز کالم کې به د ۶ مریو یا توکمو تار کېږدي. د بیلگې لپاره لاندې انځور وگورئ.
- زده کوونکي به همدغه ماشین له ۲۰ – ۳۰ او ۳۰ تر ۴۰ شمېرو لپاره د دویمې او دریمې ورځې لپاره وکاروي.

د سواد زده کړې پراختیا: له ۱۱ څخه تر ۲۰ پوري د اعدادو لیکل په حروفې بڼه واضح کړئ. ټيکي لرونکي خطونه وکاروئ چې زده کوونکي هغه رسم او په لیکلو کې ورسره مرسته وکړي:

یوولس	11
دولس	12
دیارلس	13

ټن به زده کوونکي وکولای شي چې:

- له ۲۰ تر ۳۰ پوري ولیکي او شماری
  - له ۲۰ تر ۳۰ پوري به د اعدادو د قیمت یا ارزښت په یویز او لسيز خانه کې وپېژني.
- زده کوونکي به لاندې دوه کسيزه لوبه د اعدادو د حسابولو لپاره تر ۱۲۰ پوري ولوبوي:
- زده کوونکي به د یوه مشر يا لارښود په مرسته له ۱ څخه تر ۲۰ پوري د ځمکې پر مخ یو خط رسم کړي.
  - هر لوبغاړي به یو د حساب کولو توکی ولري دا کېدای شي یو رنگ کرل شوی شگه وي، رنگه توکمي وي، د لوبو کوچني وسایل وي او داسې نور. هره شمیره به د یوي دایرې په منځ کې ولیکل شي تر څو زده کوونکي خپل د حساب توکي په هماغه ځای کې کېږدي.
  - دواړه لوبغاړي لوبه له لوی عدد څخه د شمېرو په خط باندې پیلوي، لکه د ۲۰ شمېره.
  - لوبغاړي په نوبت سره د کمسائي دانه (دایس) غورځوي او خپل د حساب توکي د داني د شمیر سره برابر څوځوي.
  - هغه لوبغاړی گټونکی دی چې لومړی خپل د حساب توکی صفر ته ورسوي.
- دا بیان کړئ چې څنګه له ۲۱ څخه تر ۳۰ پوري شمیرې حساب او ولیکو:

۱۰ دقیقې

۲۰ دقیقې

2

<p>- دا تشریح کړئ چې ۲۱ له ۲ او ۱ څخه جوړ عدد دی او ۲۲ له ۲ او ۲ څخه او داسې نور.</p> <p>- له زده کوونکو وغورئ چې هر عدد (۲۱ څخه تر ۳۰ پورې) ۱۰ ځله ولیکي.</p> <p>زده کوونکی به ۳۰ وچې پانې یا نور کوچني توکي لکه رنگه پانې را ټولي او په یوه ټوټه کارتن به یې سربین کړي. له هغې وروسته به د هرې پانې لاندې له ۱ څخه تر ۳۰ پورې شمیرې په تباشیر یا رنگه پنسلونو باندې ولیکي. د یو (۱) شمیره د لومړي پانې لاندې او دویمه (۲) شمیره د دویمې پانې لاندې او همداسې نورې شمیرې دې ولیکي تر څو درشمې (۳۰) شمیرې ته ورسیري.</p> <p>زده کوونکي به ۳۰ د حسابولو توکي لکه وړې تیري، لرګي، توکمي، پانې او داسې نور. د یو مشر یا لارښود په مرسته به زده کوونکي لاندې جدول رسم کړي تر څو له ۲۱ څخه تر ۲۹ پورې شمیرې په یویز او لسيزو برخو کې سره برابرې کړي.</p> <p>زده کوونکي به لومړي دا په ډاګه کړي چې څومره لسيز اعداد په دغو شمیرو کې او څومره یویز اعداد شتون لري. د بیلګې په توګه، د ۲۱ شمیره دوه لسيزه او یو یویز لري ($1+10+10=21$)</p>	<p>۲۰ دقیقې</p> <p>۱۵ دقیقې</p>																		
<table border="1" data-bbox="451 772 1149 1144"> <thead> <tr> <th>پوره عدد</th> <th>لسيز</th> <th>یویز</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>21</td> <td>10+10</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>22</td> <td>10+10</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>23</td> <td>10+10</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>10+10</td> <td>---</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	پوره عدد	لسيز	یویز	21	10+10	1	22	10+10	2	23	10+10	3	.....	10+10	---				
پوره عدد	لسيز	یویز																	
21	10+10	1																	
22	10+10	2																	
23	10+10	3																	
.....	10+10	---																	
<p>د دغه فعالیت په پای کې به زده کوونکي په دې پوه شي چې له ۲۰ څخه تر ۲۹ پورې په هر عدد کې دوه لسيز شتون لري.</p> <p>زده کوونکي به د یو مشر یا لارښود په مرسته یو بل جدول رسم کړي او له ۲۰ څخه تر ۲۹ پورې به اعداد په لسيز او یویز شکل ولیکي.</p>																			
<table border="1" data-bbox="219 1402 1149 1711"> <thead> <tr> <th>عدد</th> <th>لسيز</th> <th>یویز</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20</td> <td>2</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>21</td> <td>2</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>22</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	عدد	لسيز	یویز	20	2	0	21	2	1	22	2	2							
عدد	لسيز	یویز																	
20	2	0																	
21	2	1																	
22	2	2																	
<p>د اعدادو د ځاني ارزښت یا قیمت ماشین:</p>	<p>۱۵ دقیقې</p>																		

<p>- همدغه د اعدادو د ځائي ارزښت ماشين د لومړۍ ورځي فعاليت لپاره تکرار کړی، خو ديوه تار او لسو مریو پر ځای دوه تاره چې هر یو یې لس مری ولري چې مجموعاً ۲۰ مری شي وکاروی.</p> <p>- زده کوونکي به یوه ټوټه کاغذ په عمودي بڼه قات کړي او په دوه برخو به یې وویشي. یوه برخه به یې د لسيزو لپاره او بله برخه به یې د یویزو لپاره وکاروي. له ۲۰ څخه تر ۲۹ پوري اعداد به پکې وښودل شي. دوه تاره چې هر یو یې لس مری ولري وکارول شي. یو تار له لس مریو سره د لسيزو لپاره او بل تار له رنگه مریو سره د یویزو لپاره کارول کيږي.</p> <p>- بیلگه: یو مشر یا لارښود له زده کوونکو څخه غواړي چې د ۲۴ شمیره د عدد د ارزښت یا قیمت په کارولو سره ولیکي. د لسيزو برخه یا خانه کې به دوه تاره چې هر یو یې ۱۰ مری ولري کيږدي او به یویزه برخه یا خانه کې به څلور مری کيږدي. لاندې انځور ته وگورئ.</p> <p>- زده کوونکي به همدغه ماشين له ۲۰ څخه تر ۲۹ شمیرو جوړولو لپاره وکاروي.</p>			
<p>د سواد زده کړي پراختیا: زده کوونکو ته دا وښایست چې څنگه له ۲۰ څخه تر ۲۹ پوري شمیري په حروفی بڼه ولیکي:</p>			
<table border="1"> <tr> <td>شل</td> <td>20</td> </tr> </table>	شل	20	
شل	20		
<table border="1"> <tr> <td>یوویشت</td> <td>21</td> </tr> </table>	یوویشت	21	
یوویشت	21		
<table border="1"> <tr> <td>دوه ویشت</td> <td>22</td> </tr> </table>	دوه ویشت	22	
دوه ویشت	22		
<p>زده کوونکي به وکړی شي چې: له ۳۰ څخه تر ۳۹ پوري شمیري حساب او ولیکي او د ۳۰ څخه تر ۳۹ پوري د اعدادو ارزښت یا قیمت په یویز او لسيزو برخو کې وپيژني</p> <p>معرفي یا پیژنده: زده کوونکي به د یویز او لسيز لوبه له خپلي کورنۍ سره تر سره کړي:</p> <p>- هر لوبغاړی به ۳۰ د حسابولو توکي ولري</p> <p>- یو لارښود یا مشر به یوه شمیره له ۱۰ - ۳۰ پوري په لور غږ ولولي او له زده کوونکو به وغواړي چې د حسابولو توکي وکاروي چې دغه عدد وشماري. او وروسته به دغه د حسابولو توکي په لسيز یا لسيزو او یویزو سره جلا کړي. د بیلگې په توگه، یو مشر یا لارښود غږ کوي «۱۵»، او لوبغاړي به ډیر ژر د حساب توکي تر ۱۵ وشماري. وروسته به ۱۰ د حساب توکي د لسيزو لپاره او ۵ توکي د یویزو لپاره سره جلا کړي.</p> <p>- هغه لوبغاړی گټونکی دی چې له ټولو مخکې دغه شمیره حساب او توکي په لسيزو او یویزو خانو یا ځایونو کې کيږدي.</p> <p>- دغه فعالیت له ۱۰ څخه تر ۳۰ بیلابیلو شمیرو ته تکرار کړئ.</p>	<p>3</p> <p>۱۵ دقیقې</p> <p>۲۵ دقیقې</p>		

<p>- زده کونکو ته دا ور زده کړی چې څنگه له ۳۱ څخه تر ۴۰ پورې د تیرو ورځو په شان اعداد حساب او لیکلی شي. (۳۱ له ۳ او ۱ څخه جوړ دي). له زده کونکو وغواړئ چې له ۳۱ څخه تر ۴۰ پورې اعداد لس ځله ولیکي.</p>		
--	--	--

- زده کوونکي به ۳۰ نري لرگي را تول کړي چې په آسانی سره په ورو اندازو مات کړل شي. دوی به بیا وروسته دغه لرگي د ۳۰ څخه تر ۴۰ شمیرو پورې وکاروي. لاندې انځور د سرچینې لپاره وگورئ.

- وروسته به زده کوونکي د یو مشر یا لارښود په مرسته یو جدول جوړ کړي. او یا د دغه د بدیل لپاره، دوی کولای شي چې یوه پاڼه په عمودي توګه په درې برخو وویشي او درې کالمونو ترې جوړ کړي. دوی به دغه جدول له ۳۰ څخه تر ۳۹ پورې د اعدادو د ارزښت یا قیمت لپاره وکاروي.

بیلګه:

یویز	لسیز	عدد
0	3	30
1	3	31

د سواد زده کړې پراختیا: زده کوونکو ته له ۳۰ څخه تر ۳۹ پورې د اعدادو لیکل په حروفې بڼه ور زده کړئ.

دیرش	30
یو دیرش	31
دوه دیرش	32

پوره یا معیاري او تشریحي شکل:

زده کوونکو ته دا تشریح کړئ چې مونږ کولای شو اعداد په معیاري یا پوره شکل او همدا رنگه په تشریحي شکل لیکلی شو. د شپږ دیرشو پوره شکل (۳۶) دی او تشریحي شکل یې (۳۰+۶) دی.

نورې بیلګې:

تشریحي اعداد	پوره اعداد	په حروفو سره اعداد
20 + 5	25	پنځه ویشتم
10 + 68	16	شپاړس

فعالیت:

۱۵ دقیقې

۱۵ دقیقې

۱۵ دقیقې

- زده کوونکي به له ۱۰ څخه تر ۴۰ پورې یوه شمیره غوره کړي او د یوه کارتن یا یو لوبښي په مخ به یې په درې ډوله (په حروفو، په پوره او تشریحي توگه) ولیکي.
- زده کوونکي به خپل دغه کار له کورنۍ یا له خپل ټولگي سره شریک او دغه درې ډوله لیکل تشریح کړي. دغه بیلگه په لاندې انځور کې کتلې شئ:

د اعدادو د ځانې ارزښت یا قیمت ماشین:

- همدغه د اعدادو د ارزښت یا قیمت د لومړۍ ورځې فعالیت تکرار کړئ، خو د یوه تار پر ځای چې ۱۰ مری یا توکمي لري، زده کوونکي به ۳ تاره چې هر یو یې ۱۰ مری ولري وکاروي.
- زده کوونکي به یوه ورقه یا پاڼه په عمودي بڼه په دوه کالمونو ووېشي چې یو کالم د لسيزو لپاره او بل کالم د یویزو لپاره وکاروي. دوی به له ۳۰ څخه تر ۳۹ پورې شمیري داسې جوړي کړي چې د دیرشو (۳۰) لپاره به درې تارونه چې هر یو یې ۱۰ مری ولري وکاروي لکه (۱۰+۱۰+۱۰) او د یویزو لپاره به بیلې جلا جلا مری وکاروي.
- **بیلگه:** یو مشر یا لارښود به له زده کوونکو څخه وغواړي چې ۳۷ شمیره جوړه کړي او د اعدادو ارزښت یا قیمت پکې واضح کړي.
- په لسيزه برخه یا خانه کې به درې ۱۰ دانې لرونکي تارونه کیږدي او په یویزه برخه کې به ۷ بیلې بیلې مری کیږدي.

زده کوونکي به د اعدادو د ځانې ارزښت یا قیمت ماشین خپل ملگرو، کورنۍ غړو یا خپل ټولگي ته وړاندې کړي او دا واضح کړي چې څنگه له ۱۰ څخه تر ۴۰ پورې د اعدادو ارزښت یا قیمت په نښه کړي.

1. په سمه توگه تر ۴۰ پورې د اعدادو حساب او لیکل زده کړي
2. د اعدادو د پوسترونو په جوړښت کې نوښت
3. په سمه توگه له ۱۰ څخه تر ۴۰ پورې د اعدادو جوړښت او پیژندنه

د ارزونې معیارونه

4. له ۱۰ څخه تر ۴۰ پوري د اعدادو د ارزښت يا قيمت په سمه توگه پيژندل	
5. د اعدادو د ځاني ارزښت يا قيمت د ماشين په بيانولو كې د اړيكو مهارتونه درلودل	

<p>د زده كړې پايله</p> <p>زده كوونكي به وكړي شي چې:</p> <ul style="list-style-type: none"> - له ۲۱ څخه تر ۴۰ پوري د اعدادو حساب او ليكل - له ۱۰ څخه تر ۴۰ پوري د اعدادو د ځاني ارزښت يا قيمت پيژندل - له ۱۱ څخه تر ۴۰ پوري د اعدادو ليكل په حروفي بڼه - د پوره يا معياري او تشرحي اعدادو تر منځ توپير پيژندل 	
<p>مخكينۍ زده كړې ته اړتيا</p> <p>تر ۲۰ پوري د اعدادو حساب او ليكل</p>	
<p>انگيزه وركونكۍ</p> <p>د اعدادو د ارزښت يا قيمت ماشين</p> <p>د https://www.pinterest.com/pin/68722893367/ پوسټرونو بيلگي</p> <p>له ۱ څخه https://www.pinterest.com/pin/489907265685839527/ تر ۲۰ پوري د دويمې او دريمې ورځې د اعدادو تکرار</p> <p>https://earlyimpactlearning.com/18-counting-backwardsactivities/</p>	
<p>اضافي تقويېتي فعاليتونه</p> <p>زده كوونكي كولاى شي چې له ۵۰ څخه تر ۱۰۰ پوري د اعدادو ارزښت يا قيمت او تشرحي شكل جوړ كړي</p>	
<p>د آسانتيا لپاره بدلونونه</p> <p>زده كوونكي كولاى شي چې دغه پروژه د اعدادو جوړول په لسيزو او يويزو برخو يا خانو كې ترتيب كړي او نور فعاليتونه لكه د اعدادو تشرحي بڼه، د سواد زدكړې پراختيا او داسې نورې برخې له منځه يوسي.</p>	